

**Brenderup –
et bæredygtigt fællesskab**

Lokal Udviklingsplan for Brenderup 2022-2026

BÆREDYGTIGE LOKALSAMFUND

Indholdsfortegnelse

Et bæredygtigt fællesskab – vision for Brenderup	4
Bæredygtighed	6
Det gode børne- og familieliv er et bæredygtigt fællesskab	7
Besluttet indsatser	10
Udvikling af Brenderup Bypark	11
Fælleshus i Byparken	14
Friluftsfaciliteter ved Varberg Strand	15
Brenderup Aktivitetscenter	16
Brenderup sogn – Et historisk rids	18
Brenderup – et bæredygtigt fællesskab	20
Det finder du i Brenderup	22
Brenderup i tal	24
Idékatalog	26
Resume	34

Kolofon

Ansvarlig for tilblivelsesproces og udarbejdelse af denne publikation er Udviklingsgruppen for Bæredygtige Lokalsamfund i Brenderup: Niels M. Fredriksen, Karen Eldrige, Tomas Elsby, Kristian Lassen, Jakob Nielsen, Mikkel Dragsmose, Anders Christensen og Vibeke Skøtt

Udviklingsgruppen har været bredt sammensat, og har bestået repræsentanter fra Brenderups foreninger, Lokaludvalg, virksomheder, lokale borgere byrådspolitikere og kommunale embedsmænd. Hermed følger den de retningslinjer, der er beskrevet i "Indsats for Bæredygtig byudvikling i alle lokalsamfund 2025" af 6. juni 2018. Læs mere om indsatsen på www.baeredygtigelokalsamfund.middelfart.dk

Brenderups Udviklingsplan er præsenteret for Middelfart Byråd maj 2022.

Forord

I 2014 formulerede Brenderup og omegn sammen med Lokaludvalget sin første udviklingsplan. Planen indeholdt et historisk rids, en beskrivelse af Brenderups erhvervs- og handelsliv, institutioner og aktiviteter. Sidst men ikke mindst indeholdt planen en vision og en række besluttede indsatser, der skulle være med til at understøtte Brenderups vision. Nogle af indsatsområderne er blevet omsat til konkrete initiativer mens andre ikke længere er aktuelle og nogle er helt forsvundet.

Syv år er gået og tiden var inde til at revidere Brenderups udviklingsplan. Derfor takkede Brenderups Lokaludvalg ja til at gå med i indsatsen Bæredygtige Lokalsamfund. En indsats hvor det enkelte lokalsamfund sammen med Byrådet i Middelfart Kommune formulerer visioner og mål for lokalsamfundets udvikling. Herefter blev der nedsat en udviklingsgruppe, der har haft ansvaret for at tilrettelægge den lokale proces og skrive udviklingsplanen.

Brenderups udviklingsplan for perioden 2021-2026 – et bæredygtigt fællesskab er blevet til i coronaens tid. En tid, hvor der var forsamlingsforbud og mulighederne for at mødes for at debattere og udvikle tingene sammen ikke var til stede. For eksempel måtte vi aflyse et stort anlagt borgermøde, hvor hele Brenderup og omegn var inviteret. I stedet oprettede vi en digital borgerportal, hvor borgerne under overskrifterne "bæredygtighed", "fællesskaber" og "det gode børne- og familieliv" kunne komme med

deres synspunkter og ideer. Borgerportalen modtog næsten 100 forslag, kommentarer og idéer til, hvordan Brenderup og omegn kan blive et endnu bedre sted at bo og leve. På baggrund af dette materiale og sammen med alt det arbejde som Brenderup Lokaludvalg har sat i værk, har det været muligt for os at sammenfatte Brenderup og omegns nye udviklingsplan frem mod 2026.

Udviklingsplanen skal ses som lokalsamfundets fællesaftale om hvilken retning vi ønsker, at Brenderup skal udvikle sig i fremtiden. Med et ønske om at gøre Brenderup til et endnu mere attraktivt lokalsamfund, skal lokaludviklingsplanen være et pejlemærke og en handleplan for udviklingen i Brenderup de næste 4 år. Det er et dynamisk værktøj, der hele tiden kan tilpasses og forandre sig i takt med muligheder og betingelser for udvikling.

De indsatsområder, der er nævnt i planen, er de projekter, der er lokal opbakning til og hvor enkeltpersoner, foreninger og erhverv er villige til at lægge ressourcer. For uden en konkret arbejdsindsats fra vores eget lokalsamfund kommer tingene ikke til at ske. Vi glæder os til at komme i gang, og du kan stadig nå at være med. Læs hvordan bagerst i planen.

God læselyst
Udviklingsgruppen for
Bæredygtige Lokalsamfund

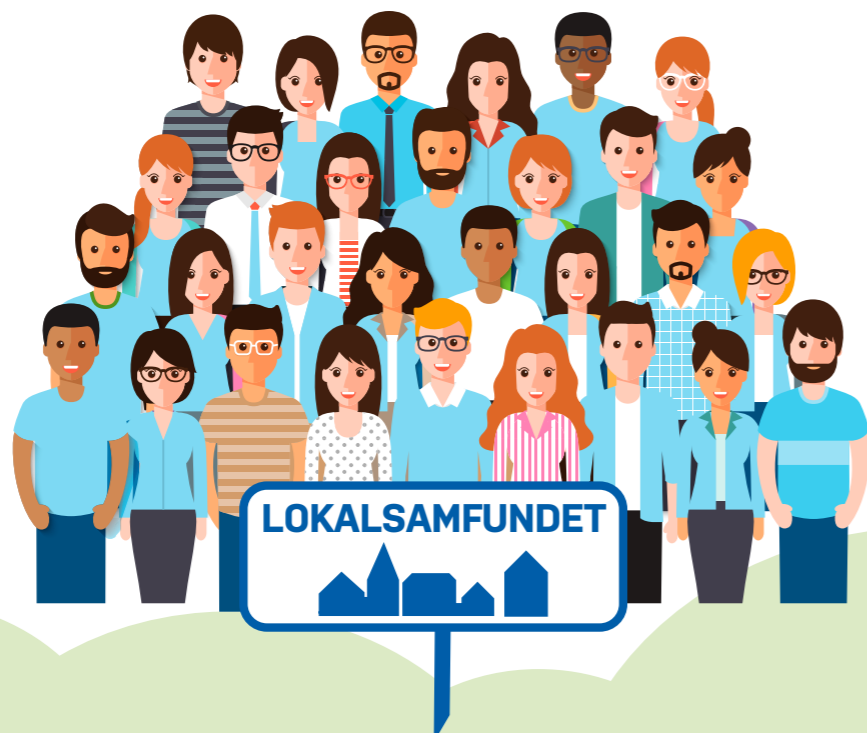
Et bæredygtigt fællesskab – vision for Brenderup

I 2026 er Brenderup et lokalsamfund, som vi er blevet endnu mere stolte af. Under overskriften "et bæredygtigt fællesskab" ligger tre grundlæggende værdier, der er styrende for udviklingen og attraktiviteten af vores lokalsamfund: Det gode børne- og familieliv, fællesskaber og bæredygtighed. Ved at omsætte værdierne i praksis taler vi ind i Middelfarts Kommunes definition af et "Bæredygtigt Lokalsamfund", hvor vi favner den sociale, kulturelle, økonomiske og miljømæssige bæredygtighed. På den måde er vi med til at levendegøre FN's verdensmål lokalt.

Med sin gode beliggenhed ikke langt til motorvejen, med adgang til Trekantområdet, Middelfart og Odense og samtidig tæt på skov og strand tilbyder Brenderup den bedste ramme det for alle variationer af det gode børne- og familieliv. Ligeledes bliver Brenderup Krikeby og Brenderup Stationsby bundet sammen, dels af nye parcelhuse, rækkehuse og grønne områder med intelligent belysning.

I Brenderup er det det gode bæredygtige fællesskab, der binder os sammen. Vores mange foreninger danner fundamentet for eksisterende aktiviteter. Udvikling af byparken og de mange nye aktiviteter som fælleshuset, har skabt mulighed for fællesskaber. De mange fællesskaber skaber relationer og forbindelser mellem menneskene og gør at vi kan stå sammen og udvikle os som lokalsamfund og trives som mennesker.

Kloden er i en tilstand, hvor det kan gå grueligt galt, hvis CO2 udslippet ikke nedbringes væsentligt. I Brenderup tager vi som lokalsamfund et medansvar for den bæredygtige omstilling. Det gør vi ved at bakke op, når beslutsomme borgere, entreprenante virksomheder og klimabevidste institutioner og foreninger går forrest og sætter gang i initiativer, der understøtter den bæredygtige omstilling.

Bæredygtighed

I Brenderup ønsker vi, at vores by og lokalsamfund skal udvikle sig med omtanke for bæredygtighed – miljømæssigt, socialt, kulturelt og økonomisk. Dette skal ske i et tæt samspil mellem vores lokalsamfund og Middelfart Kommune.

De seneste års udvikling har vist, at Brenderup er med fremme, når der skal tænkes i energi- og ressourcerigtige løsninger. Sol over Brenderup, hvor lokalsamfundet bakkede op om et stort solcelleprojekt på folkeaktier er det bedste eksempler på dette. Det samme gælder projektet Grobund Brenderup, der i samarbejde med Brenderup Højskole arbejder på et spændende projekt, som skal danne ramme for en klimaneutral off-grid bydel, hvor der bygges gældfrit, husene er små og man er selvforsynende med el, vand og varme. Den første delebil holder på Brugsens p-plads. Den er ganske vist på benzin, men så snart vi får etableret en el-ladestander er Brenderup klar til en el-delebil.

I det hele taget er Brenderup klar til også i fremtiden at arbejde aktivt med, når det gælder fremtidens energi- og ressourcerigtige løsninger i vores lokalsamfund.

Brenderup bakker op om Kommuneplanens målsætning, om at fremtidens boligudvikling skal skabe grundlag for et varieret udbud af boliger, som tilgodeser fremtidens efterspørgsel. En betingelse, for at vores samfund fortsat kan udvikle sig og tiltrække nye og ikke mindst fastholde de nuværende borgere, er derfor at Brenderups boligmasse er forskellig. Der skal være plads til unge, ældre og de mange typer af familier, der findes. Der skal være mulighed for både at eje og leje, at bo sammen og hver for sig. Et bofællesskab, hvor man bor på tværs af alder og civilstand er en spændende mulighed.

Derfor hilser vi også velkommen, at borgerne i Brenderup skal have adgang til et bredt lokalt butiksudbud, og at bymidten skal have adgang til et godt udbud af andre bymidtefunktioner. Det passer rigtig godt ind i den besluttede indsats om udvikling af Brenderup Bypark.

Det gode børne-og familieliv er et bæredygtigt fællesskab

Når børneforskere taler om det gode børneliv, taler de fx om gode relationer, tryghed og voksne der har tid og nærvær til at give børnene sund opmærksomhed. De taler om robusthed og det at lære og mestre livet, ved at kunne selv. Når forældre taler om det gode børneliv ønsker de, at deres børn selv kan transportere sig frem og tilbage til deres venner og til deres fritidsaktiviteter.

Tryghed i trafikken

Mange af de input lokalsamfundet er kommet med handler om adgang og mulighed for at kunne dyrke fritidsinteresser og være en del af fællesskabet. Men det handler også om, at børn og voksne kan færdes trygt rundt i lokalområdet – både til fods og på cykel.

Når det kommer til trafik har Brenderup by nogle markante udfordringer

Krydset Ruggårdsvej/Fruerhøjvej og Bubbelvej har i mange år haft Brenderup borgernes opmærksomhed, fordi der gennem tiden er sket mange færdselsuheld i dette kryds. Ønsket fra borgernes side, har altid været, at der blev lavet en rundkørsel i dette kryds. Ved et bymøde i september 2021, blev det oplyst, at en rundkørsel koster det samme som hele årsbudgettet til trafikforbedringer for hele kommunen. Dog er kommunen opmærksom på krydset, da det er et af de steder

i kommunen, hvor der sker flest ulykker.

I skrivende stund, er der blevet lavet bump på Fruerhøjvej men disse opleves desværre ikke som tilstrækkelige, da farten ikke ned-sættes idet folk kører over dem. Ligesom der er kommet skilte op, som indikerer, at der er tale om kryds med fare for sammenkørsel. Men skiltene ignoreres med tiden af folk, som ofte kører på strækningen. De ser dem ikke efter noget tid. Ligesom en evt. fods-overgang vil give en falsk tryghed.

Fokus på fællesskaber

Vi har mange gode og stærke fællesskaber i Brenderup, og dem er vi stolte af. Det er vores evne til at danne fællesskaber, der gør at vores lokalsamfund er så velfungerende. Erhvervsforening, Lokaludvalg, idrætsforening og mange flere er med til at tegne og løfte vores lokalsamfund.

At tilhøre et fællesskab er vigtigt. Vil man bevægelse og fællesskab byder Aktivitetscenteret på badminton, fodbold, paddle tennis, fitness, styrketræning. Det er fantastisk. Men i Brenderup har vi en ambition om også at kunne rumme og give plads til de mange små og mindre selvorganiserede fællesskaber, der ikke er store nok i antal eller til at kunne lægge beslag på en hel idrætshal, en gymnastiksal eller et forsamlingshus. Det kunne være de to midaldrende, der sam-

men med to unge har brug for et øvelokale, Seniorklubben, der har brug for et lokale til dans eller til at spille bridge, borgergruppen, der ønsker at samles for at sætte gang i et nyt initiativ og meget andet. Men fællesskaber dyrkes ikke kun inden døre. Borgere i alle aldre synes det fedt at samles udendørs sommer som vinter. Markeder, juletræsfest, fælles grill, musik, petanque, skaterbane eller som mange af byens unge foretrækker det, at mødes ganske uformelt omkring et bål til en snak, en cola og en flirt. Kajak, suppadel og ikke mindst vinterbadning er populære aktiviteter for mange i lokalsamfundet.

For at Brenderup fortsat kan udvikle og fremtidssikre lokalsamfundets sociale fællesskaber ønsker vi derfor at udvikle vores fysiske rammer, hvor vi kan styrke og dyrke både de nuværende, men også de fremtidige fællesskaber.

Besluttede indsatser

Af de tilkendegivelser og ideer, der er indkommet i forbindelse med processen er fire indsatser/projekter inkluderet i denne udviklingsplan. De er beskrevet nedenfor.

- **Brenderup Bypark**
- **Fælleshus på Byparkens grund**
- **Friluftsfaciliteter ved Varbjerg Strand**
- **Brenderup Aktivitetscenter**

Der kom naturligvis langt flere ideer end

de, der er beskrevet i det følgende. Nogle af ideerne vil der blive arbejdet videre med i forbindelse med projekterne, og resten vil kunne komme i spil senere. For lad os være ærlige. At udvikle vores lokalsamfund kræver ressourcer og knofedt. Tingene kommer ikke af sig selv. Men har du lyst til at hjælpe nogle af de gode idéer og projekter på vej, så kig i idékataloget og kontakt Brenderup Lokaludvalg og få hjælp og opbakning til at få idéerne gjort virkelige.

Udvikling af Brenderup Bypark

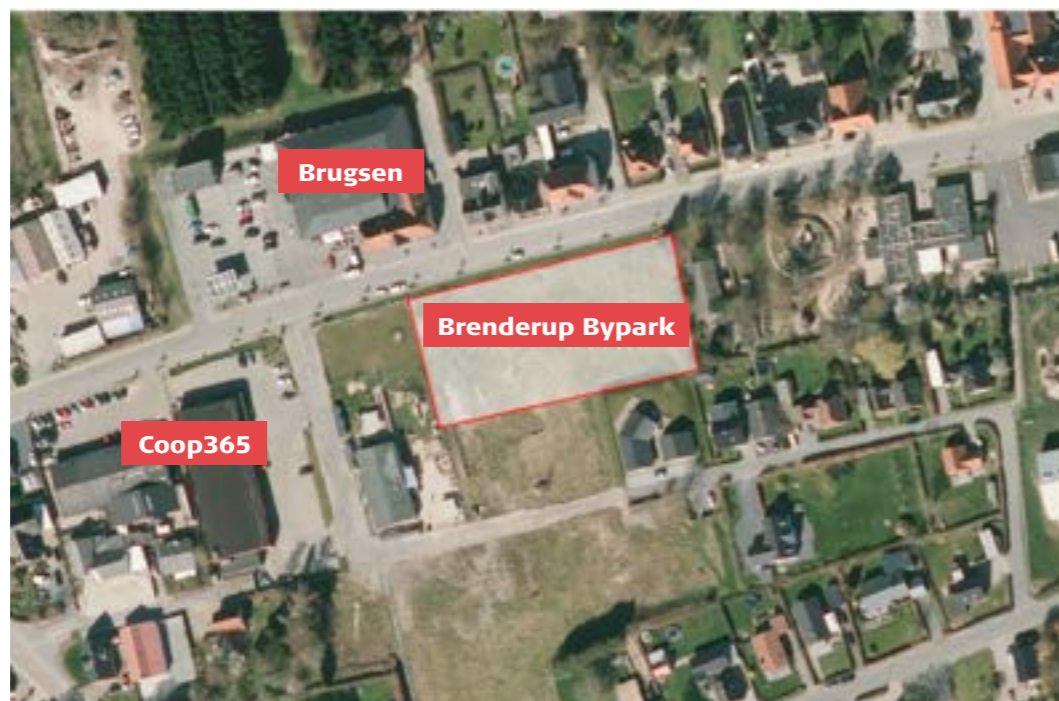
I mange år holdt virksomheden Frigodan til midt i Brenderup. Men da virksomheden drejede nøglen om i 1980'erne gik området – i folkemunde omtalt som "Frigodan-grunden" – mere og mere i forfald og stod efterhånden som en skamplet. I 2013 vedtog Middelfart Kommune derfor en ny lokalplan, der udlagde området til centerformål, herunder butikker, boliger, erhverv og offentlige formål.

Især har Brenderups borgere været optaget af Brenderups mest centrale sted også udvikles til et område, der kan bruges til

offentlige formål og danne rammen om det fællesskab som er kendetegnende ved Brenderup.

På baggrund af et stort anlagt borgermøde i 2017, hvor borgerne fik muligheder for at komme med ønsker og idéer har en særlig arbejdsgruppe under Brenderup Lokaludvalg arbejdet målrettet med at udvikle området. I 2021 lykkedes det at få Middelfart Kommune til at opkøbe et stykke af "Frigodan-grunden" og overdrage brugsrettet til arealet til Brenderup.

Formål og målgruppe

Projektets formål er at skabe et lokalt og centralt udendørs samlingssted, hvor lokalbefolkningen kan mødes på tværs af alder, køn, bopæl, foreninger og aktiviteter. Ligeledes er det et stort ønske at give erhvervslivet bedre betingelser i form af muligheder for torvedage og pop-up aktiviteter.

Målgruppen er 0-100 år. Det er vigtigt her især at fremhæve den unge målgruppe, idet det er et stort ønske, at denne gruppe skal have mulighed for et sted at samles, hvor de har medindflydelse og føler et medejerskab. Arbejdsgruppen har ad flere omgange indsamlet ideer til indhold og aktiviteter i Byparken.

I forbindelse med at Udviklingsgruppen for Bæredygtige Lokalsamfund har indkaldt ideer er der ligeledes fremkommet en række ideer, som kan bruges til inspiration til hvad Byparken også kan indeholde.

Konkret er der ønske om petanquebane, udendørs skak, skater/pakourbane og en bygning der både kan bruges til udendørs scene og shelter mulighed. Der er også ønske om et fælleshus. Se afsnittet om Fælleshus i Byparken. Pop-up området er tænkt som en "markedsplads" til torvedage og lignende, og der skal være et friareal til.

Skitse til
Brenderup Bypark

Tidsplan

Den samlede tidsplan vurderes til at tage tre-fire år.

I 2021 er der blevet ryddet op og samlet sten mv. på arealet. Der er også etableret en flag- og juletræsplads.

Tidsplan

2022

Grundlæggende forberedelse af arealet i form af græs, beplantning og belægning. Rejsning af midler hos fonde, private og erhvervsliv.

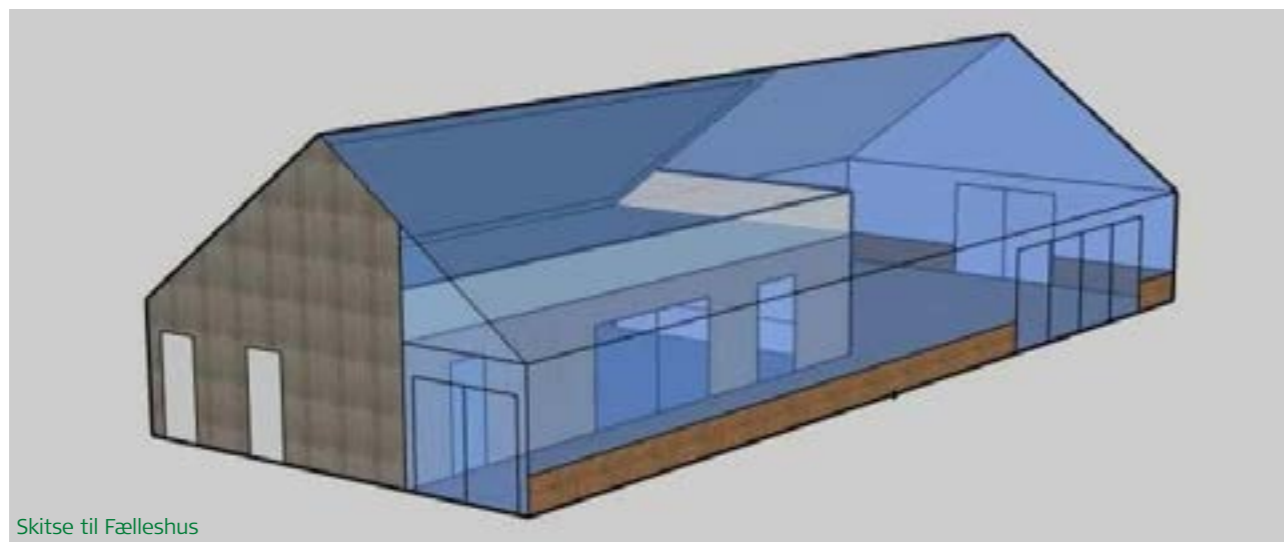
2023

Etablering af skaterbane, udendørsskak mv.

Ressourcer

Arbejdsgruppe under Brenderup Lokaludvalg
Henrik Holmegaard
Hans Christian Jørgensen
Peter Huusom Nielsen
Mette-Marie Henriksen
Hans Christian Møller

Fælleshus i Byparken

Skitse til Fælleshus

Et af de helt centrale elementer i udviklingen af Byparken står drømmen om et fælles samlingspunkt for byen og som kan danne rammen om mange forskellige fællesskaber. Et fælleshus der kan benyttes af alle i byen. Både børn, unge og ældre og alle derimellem.

Formål og målgruppe

Fælleshuset skal i princippet kunne lånes af alle, og der kommer til at være husregler og vedtægter der skal overholdes. Fælleshuset skal kunne bruges til "at hænge ud", lave noget aktivt sammen med andre, som samlingspunkt for mange af byens klubber og foreninger samt danne rammer omkring debat- og temaaftner.

Huset skal bygges i bæredygtige materialer, samt have et klimavenligt forbrug med solceller på taget og opsamling af regnvand til byparkens beplantning.

Tidsplan

2021-2022

Udvikling af selve projektet, herunder organisering, økonomi og fremtidig drift mv.
Fonds søgning

2023 -2025

Byggeprojektering
Indhentning af tilladelser
Opførelse påbegyndes

2026-2027

Opførelse
Indretning af lokaler
Fælleshuset tages i brug

Ressourcer

Brenderup Lokaludvalg og Arbejdsgruppe under Brenderup Lokaludvalg
Henrik Holmegaard,
Hans Christian Jørgensen
Peter Huusom Nielsen

Friluftsfaciliteter ved Varberg Strand

På baggrund af tilbagemeldinger fra den online idéportal, som blev lanceret under projektet Bæredygtige Lokalsamfund i Brenderup viste det sig, at der blandt borgerne i Brenderup er et ønske om dels at badevandsforholdene bliver så gode at der kan bades hele året dels at opgradere faciliteterne ved Varbjerg Strand for både vinterbadere og foreninger, der tager deres afsæt i forskellige vandsportsaktiviteter, som fx kajak. Men også sommerhusejer og turister skal kunne få glæde af nye og bedre friluftsfaciliteter.

Arbejdsgruppen har mange ideer og er i gang med at udarbejde en projektbeskrivelse om Varbjerg Strand, og den bliver inddelt i faser.

Første fase er at etablere et hus til vinterbaderne med toilet og saunafaciliteter samt en helårsbadebro.

Arbejdsgruppen arbejder på muligheden for at bygge det ved enden af feddet overfor det gamle fiskerhus.

Tidsplan

2022

Udvikling og projektering, herunder økonomi, organisering og fremtidig drift

2023

Funding
Ansøgning til kommune og kystdirektorat

2024

Etablering af faciliteter

Ressourcer

Arbejdsgruppen består af Ulla Lindholm,
Steen Hansen,
Mette Juul,
Casper Sabro
Hans Christian Jørgensen

Brenderup Aktivitetscenter

Brenderup Aktivitetscenter er i dag et center bestående af 2 haller, et kulturrum og en afdeling for fitness/vægttræning.

Hal 1 blev sammen med det oprindelige Aktivitetscenter opført i 1999. Hallen indeholder en ældre springgrav, der kan ned-sænkes i gulvet, og der er mulighed for at dyrke sportsgrene, som håndbold, fodbold, badminton, basketball og volleyball.

Fra 2010 og frem blev pladsmanglen større og større, og hal 2 blev opført som tilbygning i 2016. Hallen rummer i den ene ende et moderne springcenter, kaldet GFH Springet. Langs hallens langside er der tribuner med plads til ca. 200 tilskuere, og hallen indeholder et lyd-anlæg af høj kvalitet. Der er mulighed for at dyrke sportsgrene som rytmegymnastik, springgymnastik, badminton, håndbold, fodbold og tennis.

Kulturrummet bruges til aktiviteter som møder, foredrag, spinning, yoga osv.

Aktivitetscenteret er i den heldige situation, at der er rigtig meget efterspørgsel efter haltimer i lokalområdet, da der er rigtig mange frivillige, der bidrager i de forskellige foreninger. På en almindelig dag er der normalt 300-500 mennesker igennem centeret.

Begge haller er fuldt booket i prime time (mandag-torsdag 16-22), og sammenlignet med de fleste andre sportshaller i Danmark har Brenderup Aktivitetscenter en fornuftig driftsøkonomi.

Pladsmangel og mangel på haltider

Foreningerne GHF og BIF, der benytter centeret, har igennem et par år efterspurgt mere plads/tid, da flere aktiviteter kører med overlap. Motion har ikke plads til deres maskiner og kan derfor ikke udvide medlemskaren.

I weekenderne mangler der også ofte plads, når ungdomsholdene ønsker at have overnatninger, eller til opvarmning, når der er stævner/turneringskampe.

Idet vi ikke har mulighed for at dække det aktuelle behov, har vi slet ikke mulighed for at igangsætte nye aktiviteter. Der er en lang række af aktiviteter, nogen mere konkrete end andre, hvor der ønskes mere haltid:

- Bordtennis har meget trange vilkår i kulturrummet.
- Håndbold har ydret ønske om "Lykkeliga" for voksne, hvilket på sigt også kan medføre andre handicapaktiviteter.
- Motion/fitness har ønske om plads til holdtræning.
- Holdtræning i forbindelse med genoptræning o. lign. i lokalområdet.
- Ved foredrag, banko, osv. får vi bedre muligheder for dynamisk omfordeling af timer (i dag er vi typisk nødsaget til at aflyse træning i disse situationer).
- Derudover mangler vi en kontorarbejdsplads i centeret til halinspektøren.

I GFH har vi kommunens største forening, og i mange af de udlejede haltimer, er der tale om meget store hold, og derfor bliver ganske mange udøvere aktiveret på samme tid, så nytteværdien af en haltime i Brenderup er temmelig stor sammenlignet med de fleste andre haller. Inden Corona var nogle af holdene på mere end 100 udøvere, og det siger sig selv, at det medfører nogle helt andre udfordringer.

Der er ingen grund til at tro, at behovet vil falde de kommende år, da der i de senere år er sket en kraftig forøgelse af antallet af boliger i Brenderup, og alt der bygges i byen er udlejet inden det står færdigt.

Derfor arbejdes der aktuelt på at udvide centeret med en ny hal, samt en markant udvidelse af fitness/motions-faciliteterne.

Dette kræver samarbejde med kommunen omkring plads, køb af jord og finansiering generelt.

Ønske om ny lokalplan

Det vil (sandsynligvis) være muligt at lave en udvidelse under den nuværende lokalplan, men der kan være mindre udfordringer. Til gengæld vil en udvidelse betyde, at vi afskærer os fra alle fremtidige udvidelser under den nuværende lokalplan. Derfor skal der allerede nu igangsættes arbejde for at forberede lokalplanen til fremtidige udvidelser, da dette arbejde typisk tager i omegnen af 5 år.

Brenderup sogn – Et historisk rids

Der har været nogen her længe før os. Den ældste skriftlige kilde på navnet Brenderup er fra 1319 - "BRAGNATHORP" - der betyder "Stedet med Bregner". En reference til at der oprindeligt var meget skov i området.

Landsbyen er dog ældre, f.eks. er kirken oprindeligt bygget i romansk stil. Sporene i omegnen rækker langt tilbage. Der er fundet bopladser ved Bro helt tilbage fra 10.000 f.Kr. Ved Køstrup er der udgravet bebyggelse og gravpladser fra bronzealderen over jernalderen frem til vikingetiden.

I 1500-tallets Brenderup var der relativt mange selvejerbønder, måske fordi de naturgivne forhold allerede den gang gav gode økonomiske forhold. Fra midten af 1400-tallet var der to betydende hovedgårde i området – Holsegård og Kærsgård. Familien Bille ejede den største - Kærsgård - i 275 år fra 1499. En af gårdens mere kendte ejere var Anna Trolle, enke efter Erik Bille.

En historie fortæller, at hun havde en hund, som hun holdt meget af, og da den døde, lod Anna Trolle den begrave på kirkegården. Præsten gravede den op, huggede hovedet af den og smed den udenfor kirkegården. Anna Trolle begravde så hunden i bronzealderhøjen Korshøj øst for Kærsgård. Så i Brenderup ved vi, hvor hunden ligger begravet!

Anna Trolle er dog mere kendt for sine fremsynede initiativer. Hun sendte et hold bønder til Prøjsen for at lære moderne humledyrkning – et initiativ som lagde grunden til senere økonomisk fremgang i sognet. I 1712 etablerede hun en skole for sog-

nets børn. En skole som har fejret 300-års jubilæum, nu som kommunal folkeskole med 0.-9. klasse.

Humle økonomi

Fra midten af 1700-tallet har humlen haft væsentlig økonomisk betydning for sognet. Omkring år 1800 dyrkede næsten alle gårdmænd, husmænd med og uden jord, humle. Flere husmænd havde humlehandel som næringsvej. I midten af 1800-tallet topper humle-eventyret. I slutningen af 1800-tallet er det ved at være slut. Dansk humle var til hjemmebrygning af øl, men dueede ikke til det bajerske øl, som med Carlsberg i spidsen langsomt fortrængte det hjemmebryggede øl.

I sidste halvdel af 1800-tallet blev der dyrket tobak på nordkysten mellem Middelfart og Båring, og det bredte sig videre til Brenderup, og ikke mindst med 1. verdenskrigs stigende priser på tobak blev det en ny god forretning for egnen. I 1929 søgte og analyserede ingeniøren Eckardt Sidenius sig frem til det ideelle sted for tobaksdyrkning i Danmark – Brenderup havde de ideelle klima- og jordbundsforhold. Grundlaget for en ny specialproduktion var videnskabeligt bevist! Salget af dansk (dvs. fynsk) tobak boomed igen under 2. verdenskrig, men da der igen blev adgang til udenlandsk tobak, var det slut.

Fra slutningen af 1800-tallet var andre specialproduktioner på vej frem i området – frugtavl og senere bær- og grøntsags avl.

Stationsby

I 1911 åbnede jernbanen Middelfart-Brenderup-Odense og Brenderup-Bogense. Brenderup blev en stationsby. Banen fik tilnavnet "Jordbærbanen", da en stor del af godset bestod af frugt og bær til København og Århus. Omkring stationen voksede hurtigt en stationsby frem – med handelsliv, bank, gæstgivergård og mindre håndværkervirksomheder. Altså en by i fremgang – og så alligevel ikke helt. Udviklingen stagnerede i 1930'erne. Stationsbyen var fra starten i konkurrence med de oprindelige byer Skovshøjrup og Brenderup Kirkeby. Udviklingen blev spredt ud, og oplandet kunne ikke bære en udvikling til en stor og sammenhængende stationsby. Brenderup fik herved sin noget diffuse struktur. Jernbanen mistede sin betydning i løbet af 1950'erne efterhånden som konkurrencen fra lastbiler og rutebiler blev for hård, og jernbanen lukkede i 1966.

Frugtcentralen

Frugtcentralen Brenderup Frugtsamlercentral blev stiftet i 1934, handelen med frugt og grønt måtte sættes i system for at modsvare tidens krav om større samlede leverancer til bl.a. Københavns Grønttorv. Frugtcentralen havde fremgang, den måtte udvides gang på gang. I 1957 blev der investeret i først kølerum og dernæst dybfrostanlæg. Det var et storstilet og ambitiøst projekt. Desværre gik det galt. En fejlslagen jordbærhøst i 1966 og samtidige overbud fra konkurrerende konserverfabrikker med deraf følgende manglende leverancer til de dyre køle- og fryseanlæg knækkede frugtcentralens økonomi. Adskillige Brenderup-borgere tabte mange penge på konkursen.

Frugtcentralen blev reorganiseret og kørte videre med forskellige ejere indtil den blev for lille til at klare sig i stordrift-konkurrence i slutningen af 1980'erne.

Skole- kultur- og idræts by

Brenderup er en skole-, kultur- og idræts by. I 1911 åbnede Brenderup Realskolen, en borgerlig skole med ambition om at hæve undervisningen op på bymæssigt niveau. Der har i en periode været både teknisk skole og en mindre pigeefterskole. Og i 1986 åbnede "Brenderup Folkehøjskole – Nordisk Fredshøjskole" i den gamle gæstgivergård. Højskolen har siden skiftet navn til "Brenderup Højskole". Højskolen er et af omdrejningspunkterne i Brenderups kulturliv, og er bl.a. hjemsted for "Brenderup Højskolens Musikforening" og "Brenderup Højskolens Kulturforening".

Med opførelse af "Brenderup Aktivitetscenter" i 1999 fik Brenderup og omegns børn og voksne gode rammer for udfoldelse af sportslige aktiviteter. Grundet det høje aktivitets niveau blev hal nummer to indviet i januar 2016. Forsamlingshuset er blevet selvejende og blev udvidet med ny sal i 2013, og danner lige som højskole og aktivitetscenter ramme for mange aktiviteter.

Mindestenen

På hjørnet af Brenderupvej og Fruerhøjvej står en mindesten. Som et af de få steder i Danmark findes der en mindesten, der er rejst af kvinder i taknemlighed for kvindernes valgret i 1915. Rejst 1915

Brenderup – et bæredygtigt fællesskab

Brenderup er et dejligt sted at bo med gode pasningsmuligheder, skoler, indkøbsmuligheder, kulturelle aktiviteter, sport, mange fællesskaber og dejlig natur med skov og strand. Naturen i Brenderup området byder både på strand med badevand, på skove med vandrestier samt grusbelagte eller asfalterede vandre- og cykelstier.

Den nedlagte jernbane, "Jordbærbanen" mod Bogense og Odense, der giver mange kilometer gennem naturskønt område, er i dag udlagt til gode stier.

Den fynske øst/vestmotorvej er 5 km. væk. Nærmeste togstation er Ejby for lokaltog eller Middelfart station.

Brenderup er en by, der altid har udnyttet de lokale muligheder for udvikling og vækst. Der er over 80 selvstændige virksomheder i Brenderup – mange enmandsvirksomheder, men også store og mellemstore virksomheder som bolighus Werenberg, asfaltleverandør DOB og gartneri 7`eren.

I 2021 bor der 2.252 indbyggere i Brenderup, hvilket betyder, at Brenderup ikke har øget sit indbyggertal. Der er også en forholdsvis stor procentdel (33%), der er enlige og ikke har hjemmeboende børn. Det er et tegn på, at Brenderup er et sted, hvor det er godt at blive gammel, men vi har samtidigt et stort ønske om at tiltrække børnefamilier til byen.

Og Brenderup er et sted, hvor det er godt at vokse op, fordi vi har pasningsmulighe-

der, skoler, haller, indkøbsmuligheder og lægehus. Og samtidigt er vi tæt på skov og strand.

Som oplands by vil Brenderup kunne opleve en stigende popularitet i fremtiden, da den vil kunne tilbyde hygge, bymiljø, oplevelser og historie. Her er plads til borgeren, der ønsker at skabe sine egne rammer for sig selv og sin familie.

Brenderup har som resten af Danmarks mindre byer oplevet, at butikkerne lukker. Det er en økonomisk udfordring at drive forretning på traditionel vis i et område med relativt lille indbyggertal. De muligheder, der benyttes i dag, er f.eks. forretning på deltid – dvs. at forretningen kun har åbent enkelte dage, eller at den bliver drevet ved hjælp af frivillig arbejdskraft. Det betyder, at udbuddet er forholdsvis stort.

Infrastruktur

Brenderup er opdelt i to områder. I den nordlige del af byen ligger "Brenderup Stationsby" med den gamle stationsbygning, kommunal- og privat daginstitutioner, privatskole, højskole, dagligvarehandel, læge, automekaniker, frisør, fodspecialist og cafe.

I den modsatte ende af byen ligger "Brenderup Kirkeby" med kirke, folkeskole, bolighus, brugskunst, frisør og idrætshaller.

Skal man til og fra Brenderup leverer Fynbus i dag mulighed for at komme til Middelfart, Bogense og Odense. Det er primært

morgen- og eftermiddagsafgange, og er begrænset til hverdage inden for skoleperioden.

Her ud over kan man benytte kommunens Teletaxiordning. Man kan også tilmelde sig delebilsordningen ByensBil og samkørselsordningen, hvor man tilmelder sig via appen Ta'Med.

Det er muligt flere steder i byen at købe velplacerede byggegrunde tæt på skole og idrætsfaciliteter. Herudover er der erhvervsjord med gode tilkørselsforhold fra motorvejen.

Turisme

Brenderup ligger naturskønt med let adgang til skov og god badestrand, og det tiltrækker mange turister. Der er rig lejlighed til at handle i de små vejboder, der sælger hjemmeavlede grøntsager og frugt.

Naturpark Lillebælt

Naturpark Lillebælt er Danmarks største naturpark. Her finder du verdens tætteste bestande af hvaler – de små marsvin. Der er gode muligheder for at se den lille lynhurtige hval i vandet ud for Varbjerg og Bro strand. Varbjerg og Bro strand er dejlige børnevenlige områder med mange små sommerhuse, der giver området et intimt og nærværende miljø. Der er en lille lokal havn, og området er ideelt til havkajaksejlsads.

Ved stranden er der flere badebroer, og der er ligeledes anlagt fliseegang fra vejen – Feddet – ned til badebroen for kørestolsbrugere.

Det finder du i Brenderup

Daginstitutioner

Der er to integrerede daginstitutioner i Brenderup – en kommunal og en privat. Derudover er der både kommunale og private dagplejer.

Skoler

Vi har to skoler i Brenderup – en kommunal folkeskole og en privat realskole der begge har klasser fra 0. – 9.

Ungdomsklub

Ungdomsklubben er et klubtilbud til 7. klassetrin og op til 18 år. Der hygges med boldspil og bevægelse, film og spil.

Brenderup Juniorklub

Juniorklubben er et tilbud til børnene i 4. – 6. klasse. Der hygges med boldspil og bevægelse, film, spil og lækker mad – og indimellem tager klubben også på tur ud af huset.

Brenderup Aktivitetscenter

Brenderup Aktivitetscenter er en selvejende institution. Her holder Brenderup Idrætsforening og Gymnastikforeningen Fjeldsted-Harndrup til. Der dyrkes bl.a. spring- og rytmegymnastik, fodbold, håndbold, badminton, træning i motionsrummet, spinning m.m.

Munkegården

Munkegården er en uddannelsesinstitution for sent udviklede unge i alderen 16 – 35 år. Munkegården tilbyder et praktisk orienteret STU, og de giver bo-træning til eleverne. Munkegården har fem boliger rundt i Brenderup, hvor de unge bor.

Skovbakken

Er et botilbud til voksne med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, som kan have brug for særlig støtte i hverdagen, på grund af medfødte eller erhvervede hjerneskader.

Brenderup Højskole

Brenderup Højskole er både en national og international anerkendt højskole, der arbejder med det internationale kulturmøde og for en bæredygtig fremtid.

Brenderup Kirke

Kirken er beliggende i Brenderup Kirkeby ikke langt fra Rugårdsvej. Den er åben i dagtimerne og danner foruden de kirkelige handlinger rammen om en masse spændende og sociale aktiviteter.

Brenderup Højskoles Musikforening

Er byens og lokalområdet musikformidler og har til formål at udbrede kendskabet til og interessen for musik fra forskellige kulturer og genrer, samt at præsentere spændende solister, bands og ensembler for et bredt publikum.

Brenderup Højskoles Kunstforening

Foreningen holder til på Brenderup Højskole og arrangerer seks spændende kunstudstillinger om året.

Dagligvarer- og andre butikker

Brenderup har både Dagligbrugs og en 365 Coop. Derudover er der en bager, en kiosk, et pizzeria, en økologisk helsebutik med cafe og en modebutik med bæredygtigt design til kvinder.

Frugt og grønt

Der sælges mange hjemmedyrkede grøntsager og frugt ved vejboeder i Brenderup.

Lægehus

Brenderup har et moderne lægehus.

Lokalarkiv

Lokalarkivet for gammel Ejby kommune ligger i nyistandsat lokaler i den gamle stationsbygning. Det drives af frivillige.

Dagcenter

Vi har et aktivt dagcenter, og det er også muligt at få en tryk bolig ved siden af centret. Vi har flere klynger af mindre andels- og lejeboliger med ældrefællesskaber.

Brenderup Forsamlingshus

Brenderup forsamlingshus er et velfungerende selvstændigt forsamlingshus. Foreningen Brenderup Forsamlingshus, afholder mange spændende arrangementer hen over året. Fx fælles brunch og julemarked.

Erhvervsforening for Brenderup og omegn

Brenderup og Omegns Erhvervsforening er et netværk for erhvervsdrivende, der blev stiftet i 2016 med henblik på at holde fast i Brenderups gode udvikling, som Brenderup er inde i. Foreningen samarbejder med byens øvrige foreninger omkring en række arrangementer og projekter.

Brenderup Seniorer

Er en forening der arrangerer alt fra seniormotion, bridge og dans til udflugter, udlandsrejser og fester.

FDF-spejderne Brenderup Harndrup

FDF er en fritidsaktivitet for børn og unge med leg, fællesskab og sjove oplevelser. Spejderne holder til i "Hyttten" i Brenderup skov. Spejderne arrangerer desuden den årlige fastelavnsfest, som er et tilløbsstykke.

Best of Brenderup

Brenderup har sin helt egen velfungerende hjemmeside, hvor du finder det bedste og vigtigste fra Brenderups butikker, foreninger og virksomheder. Tjek den ud www.bestofbrenderup.dk

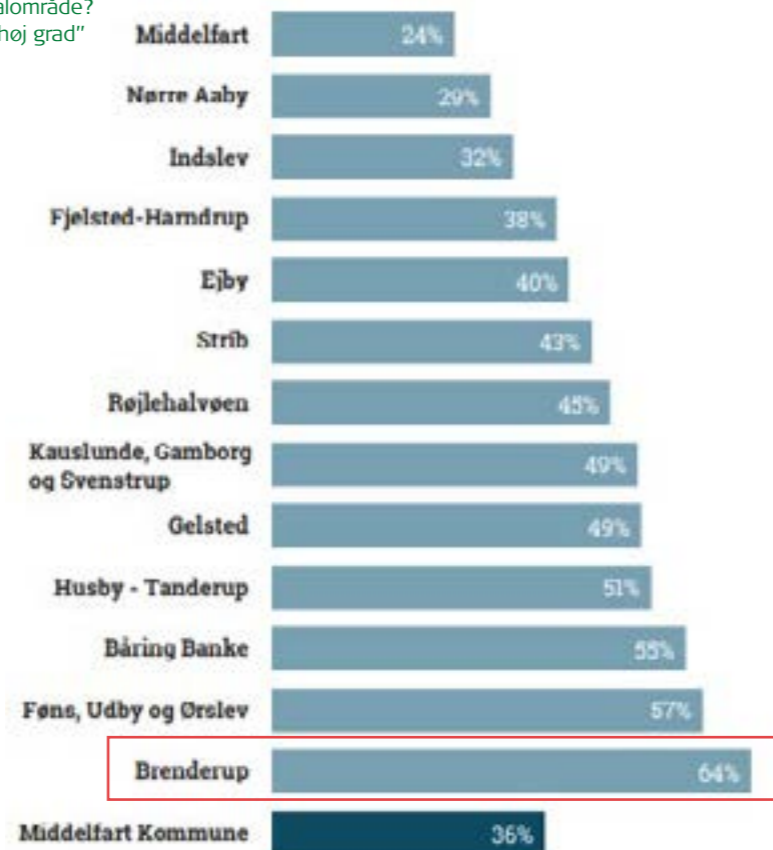
Brenderup i tal

En undersøgelse foretaget i 2019 viste, at borgerne i Brenderup peger på skolerne, foreningslivet og det aktive og engagerede erhvervsliv som de helt klare styrker. Der er et stærkt fællesskab og et højt engagement. Brenderup er det lokalområde i Middelfart, hvor den højeste andel svarer, at de i høj grad mener, at der er et stærkt fællesskab. Borgernes vurdering af deres lokalområdes

attraktivitet ligger over gennemsnittet. I undersøgelsen svarede 90%, at de mente deres lokalsamfund var attraktivt. Der er en opfattelse af, at udviklingen går i den rigtige retning, og der er også mange, der vil anbefale andre at bosætte sig i området. Udfordringerne der nævnes i Brenderup, er blandt andet dårlige veje og for få mødesteder.

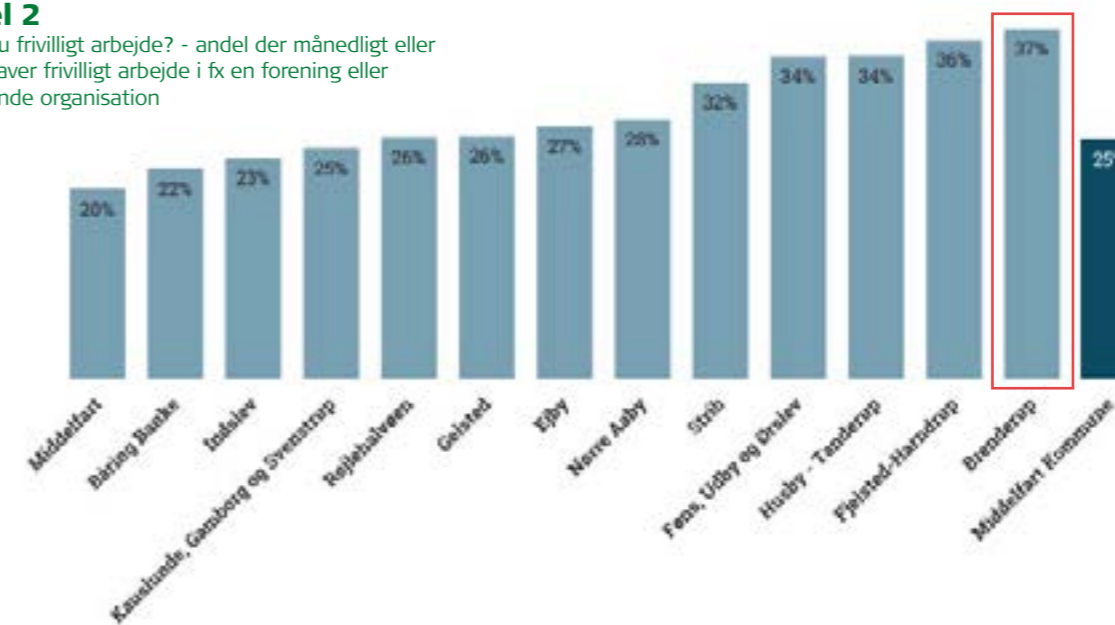
Tabel 1:

Stærkt fællesskab i dit lokalområde? – andel, der har svaret "i høj grad"

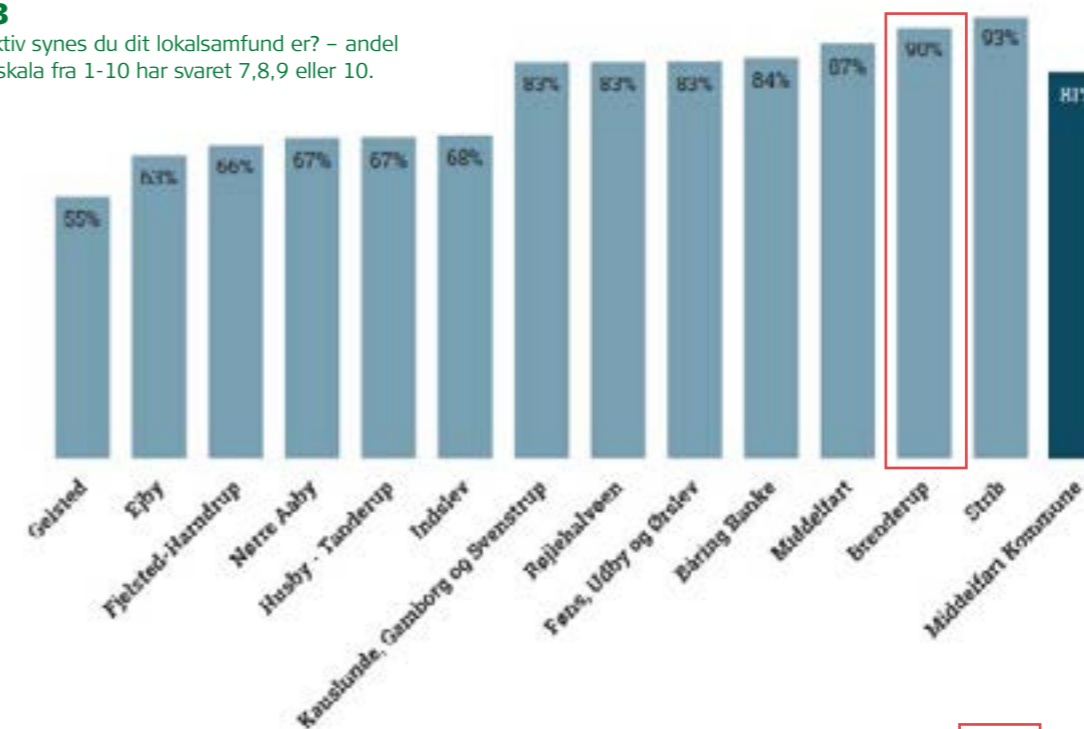
Tabel 2

Laver du frivilligt arbejde? - andel der månedligt eller oftere laver frivilligt arbejde i fx en forening eller velgørende organisation

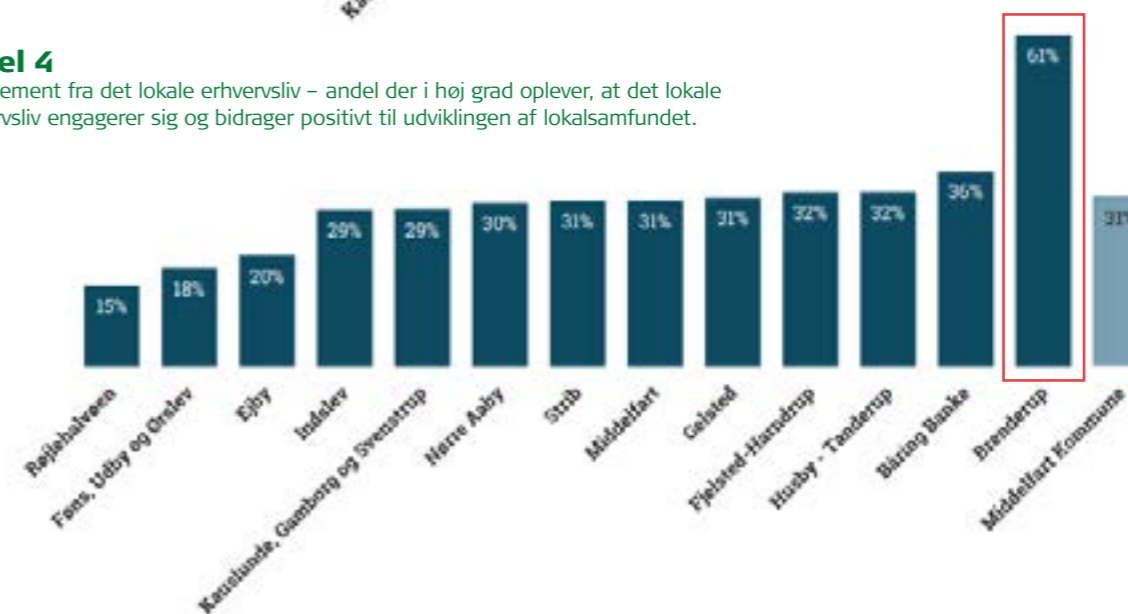
Tabel 3

Hvor attraktiv synes du dit lokalsamfund er? – andel der på en skala fra 1-10 har svaret 7,8,9 eller 10.

Tabel 4

Engagement fra det lokale erhvervsliv – andel der i høj grad oplever, at det lokale erhvervsliv engagerer sig og bidrager positivt til udviklingen af lokalsamfundet.

Idékatalog

På borgerportalen kom deltagerne med mange gode idéer. Her kan du se bruttolisten over ideer og projekter, som der pt. ikke knyttet ressourcer til. Har du selv lyst til at stå i spidsen for at realisere en af ideerne, så gå gerne i gang. Du kan hente hjælp, sparring og rådgivning hos dit Brenderup Lokaludvalg. Kontakt oplysninger finder du på Middelfart Kommunes hjemmeside. Søg på "Lokaludvalg".

HVAD SYNES OS DER BOR HER?

Brenderup Skov En skøn skov med store bøgetræer, Stor å, masser af stier meget tæt på boligområderne. Skoven er privat ejet og vi må sætte pris på, at vi alle har lov at færdes i den.

Brenderup Aktivitetscenter For en lille by er vi heldige - og fordi der er kæmpet for det - super gode faciliteter for al mulig sport. Godt for sundhed og fællesskab.

Aktiviteter Der er mange der deltager aktiv, hvilket er vigtigt vi fastholder om forsat motiverer

Stranden Stranden er et vigtigt aktiv for Brenderup

Bane cykelstien til Middelfart Jeg har læst, at man har planer om at lave en asfalteret cykelsti via den gamle bane fra Middelfart til Brenderup - men foreløbig går den kun fra Middelfart til Vejlbj, 4,2 km. Kan vi ikke presse på, for at vi får bygget/lavet cykelstien hele vejen? Se evt. artikel: <https://www.visitlillebaelt.dk/lillebaelt/events/banesti-42-km-gdk1087153>

Fællesspisning En måde at lære flere mennesker at kende på og skabe mere fællesskab på kunne være, at vi arrangerede fællesspisning i forsamlingshuset f.eks. 1 eller 2 gange om måneden. Dagligdags mad til rimelige priser med tilmelding. Jeg er sikker på, at vi er mange der gerne vil skiftes til at tage en tårn i køkkenet

Fællesskab jeg mener det er vigtigt at vi forsat bakker om om de fælles arrangementer der er i og omkring byen - de er med til at styrke fællesskabet

og ejerskabet af byen. Brenderup skal være et trygt sted og en af "nøglerne" er stærke fællesskaber. Det handler om at gøre Brenderup bæredygtig - også om 5 år. Et sted hvor mennesker flytter til og ikke mindst bliver boende.

Byfest Eventuelt en byfest med sjov for børn og voksne

Udeliv Vi har så meget god natur, så det kunne være godt med shelterplads og mulighed for mere friluftsliv.

Skulpturer el. lign i skoven Få lokale kunstnere til at lave nogle skulpturer til vores skove. Det er både spændende for voksne og børn at finde dem og lære mere om.

Cykelsti Jeg har et forslag om at lave en cykelsti eller et fortov på Middelfartvej fra Brenderuphus over til bageren. Min familie og jeg, ser rigtig mange der både cykler og går ude ved vejen, hvor bilerne kører rigtig stærkt. Specielt rundt i svinget er det meget svært at blive set af de modkørende bilister.

Badefaciliteter ved Varbjerg strand Vi har en skøn Strand ved Varbjerg, som vi er mange vinterbadere der benytter hele året. Det vil bestemt gøre området her mere attraktivt med en helårs badebro og en sauna.

MTB Single track Udviklingen var i gang, men Covid-19 har virkelig fået folk udendørs og jeg synes vi mangler en MTB single track sti - jeg forestiller mig, at der kunne anlægges i skovstykket mellem Brovej og Åbakkevej - det er temmelig kuperet og vil egne sig glimrende. Naturligvis skal stien anlægges med

respekt for både skoven, dyrelivet og skovens øvrige brugere

Sikre cykelstier Generelt mangler vi cykelstier, man er ofte henvist til at cykle på vejene, der ofte er ret trafikerede - og jeg ville ikke bryde mig om at sende børn eller unge afsted på cykel. Hverken Middelfartvej, Rugårdsvej, Åbakkevej eller lignende er trygge at cykle på.

Sikring af så mange markveje og skovveje som muligt vi er tilflyttere til Brenderup, bor i Bro. Det er vores erfaring fra der hvor vi boede tidligere, at der forsvinder flere og flere markveje, stier mv., fordi landmænd ikke længere har brug for dem, og derfor sløjfer dem og laver større marker. Ligeledes er der en tendens til at der bliver sat privatskilte op mange steder, eller adgang forbudt for uvedkommende, når nogen ejer jordstykket, hvor stien går. Derfor mener jeg det er meget vigtigt at få registreret så mange stier og markveje som muligt, og lavet aftaler om adgang til dem, inden de forsvinder fra landkortet.

F.eks. er det jo tydeligt, at når man bor ved stranden ved Bro, så er det meget vanskeligt at komme mod øst, man skal helt ind omkring Bro for at komme videre mod øst, hvis man ikke følger stranden. Sådan er det sikkert mange steder rundt omkring i Brenderup og hele kommunen, derfor mener jeg det er vigtigt at der bliver gjort et stykke arbejde for at sikre hvad der er tilbage. Hilsen Niels

Padel tennis bane Det er en udendørsaktivitet som kan benyttes hele året. Vi mangler lidt når sportsaktiviteterne i hallen holder sommerpause fx eller som nu i Coronatiden. Både for unge og voksne. Ved at banen i fx Sønder sø bliver flittigt brugt hele året.

Flere ridestier Trafikken er et stort problem for ryttere. Vi nyder de skønne stier i kærsgårdskoven, og synes at det er helt fair at skulle betale for det. Vi ville ønske at der er flere ridestier og muligheder for

at ride mod nord til Skåstrup, mod øst til vandet, og mod syd til Båring, uden at komme ud på trafikkerede landeveje.

Udvikling Brenderup er attraktiv fordi den er under udvikling og ikke under afvikling. Vi har skoler, børnehaver, indkøbsmuligheder, skøn natur og et stærkt fritidsliv.

Natur Naturen omkring Brenderup er meget attraktiv. Vores natur er med til at gøre Brenderup attraktiv - måske kunne vi gøre vores natur endnu mere attraktiv - vandrestier, shelterpladser mv.

Biodiversitet Vores skønne natur kunne få tilføjet endnu et aktiv. Tænk hvis vi lige som i Hjørring kunne gå sammen og skabe endnu bedre levesteder for sommerfugle og insekter.

Affaldskampanjer

- Et godt sted at bo
- Her er stille og roligt
- Folk er venlige
- Og vi har en brugs, fakta, døgnkiosk, bager mm
- Vi har hæveautomat håndkøb post
- Og lægehus
- Det er et dejligt sted at bo
- Skulle man komme med en ide, så er det nogle kampanjer for at folk holder deres affald inde i bilen, der ligger en del i vejkanten på de store veje her
- Og så ville det være en god ide med en affaldsbeholder til hård og blød plast da der kommer meget af det i husholdningen
- Der er langt at bringe det til køstrup ikke alle har bil Mvh, Hans Christian Jakobsen

Forsamlingshuset Forsamlingshuset er med til at skabe liv/aktiviteter i Brenderup.

Natur Vores skønne natur omkring os er helt central.

Musikforeningen Brenderup Højskoles Musikforening er en stor gevinst for Brenderup

Fællesskab om idræt Vi har et fantastisk sted i Brenderup Aktivitetscenter med mange forskellige idrætstilbud og gymnastik i særklasse!

Foreninger Ud over vores dejlige natur rummer byen et hav af foreninger. Noget for enhver smag. Skønt.

DET GODE BØRNELIV

Arrangementer for nyttilflyttere Jeg tænker på, hvordan man kan invitere tilflyttere til at deltage i vores aktiviteter. Kan man formalisere det, så det ikke alene afhænger af søde naboer, men stadig er vedkommende. Er der nogle gode bud?

Børneliv på stranden Det kunne være fedt for børn og unge at der bliver afholdt flere aktiviteter på stranden. Bålmad, sport, undersøg havet og spis dine strandplanter osv.

Cykelstier til stranden Det er skønt at vi har stranden så tæt på. Men der mangler virkelig cykelstier, folk kører meget stærkt og har dårligt udsyn over bakkerne. Det kunne være dejligt hvis man kunne cykle trygt, og trygt sende de unge afsted til stranden på cykel eller knallert.

Legeplads En legeplads til de små. Og et sted til de store hvor de kan hænge ud og hygge sig.

Naturlegeplads En offentlig legeplads til byens børn

Legeplads Legeplads for de mindre med en kombi af / udendørs træning for de lidt større børn. Et fælles areal til større arrangementer i byen.

Belysning på stier og veje Mere belysning på stier når det er mørkt, så børnene ikke behøver ud på Bogensevej.

Trafiksikkerhed Anlægge fortov ned mod bageren.

Nem adgang til den offentlige sti fra Holse St. Der er ikke nogen nem måde at komme ned på stien hvis man har cykel med og det er meget vådt.

Mini mountainbike bane Måske i kombination af natur legeplads. Bag ved østerskole ligger en lille skov med masse små og større bakker, hvor børnene kan kører op og ned. Banen behøver egentlig ikke være særlig stor, det er bare fedt at kører mellem træerne op og ned af bakke.

Ude aktiviteter Skaterbane/rampe

Mountainbikespor Et spor i skoven for både børn og voksne så man kan være sammen med sine halvstore børn om en sjov aktivitet udendørs.

De unge Jeg synes, der mangler et sted for os unge, hvor vi kan mødes og være kreative.

Enig - vi så det i sommer, hvor de unge i høj grad manglede dette sted? men hvordan skal det "se ud"? Enig. Er der mon nogle unge, der vil være med til at tænke tanker om hvordan vi skaber nogle gode rammer for de unge.

Motion Udendørs motionsanlæg

Parkour En sej Parkourbane! Vi er en familie på fem med børn i alderen 7-10. Vi tager tit ind til Odense Havn hvor der er en Parkour-bane, med containere, stænger og andre redskaber, hvor man også kan stå på skateboard/ løbehjul/ rulleskøjter. Vi kunne godt tænke os sådan et sted hvor også de unge kan hænge ud. Se her: <https://fyens.dk/artikel/fynske-sev%C3%A6rdigheder-parkour-og-minig->

olf-p%C3%A5-havnen

Et alternativ til at hænge ud foran fakta Da vi flyttede hertil slog det mig, som temmelig mærkeligt at "knallertsegmentet" stod i en klump foran fakta, aften efter aften. Da jeg havde muligheden spurgte jeg ind til hvorfor de stod der. svaret kom chokerende "fordi vi ikke må være ved brugsen- og man skal købe noget fra pizzariaet" Vi har en stor gruppe skønne og sjove unge mennesker, der intet har at give sig til, og er uønskede alle steder. Kan vi være det bekendt? Kan der virkelig ikke findes en krog hvor de kan mødes og GERNE må være? Dømt til at hænge ud foran fakta indtil man er gammel nok til at slippe væk.. Knallertværksted en gang om måneden, gamercafé, rollespilskampagne, tuseklub – bare en sofa at hænge ud i? Der må da være ET ELLER ANDET?

FÆLLESSKABER

Vandaktiviteter Kunne man få et fælleshus på stranden til: En saunaklub/vinterbader klub eller SUP/Kajakklub?

Cykelstier Børn og voksne kan bevæge sig sikkert rundt- Bubbelvej, resten af, Rugårdsvej, Bogensevej (livsfarlig at færdes på), og Varbjergvej, så ikke er for sjov, med trafik i sommermånederne.

Unge-fællesskaber gennem musik- og kunst Et mini Walker (Middelfart) og måske med tilknytning til samme - et sted med øvelokale, kunst- og håndværksted og samtidig et "hængudsted". Det vil kræve en stor indsats fra frivilligræfter og forældre eller en form for deltidsansættelse, og af samme grund kunne det være en god idé at koble sig på noget, der allerede eksisterer og er velfungerende. Men et sted, der er de unges, uafhængigt af skolelokaler, men stadig organiseret og delvist aktivitetsdrevet af voksne.

Lokaler/stedet kunne evt. kombineres med muligheden for at voksne også kan leje både øvelokale, værksted og kontorpladser.

Genbrugsforretning / månedligt marked Opbakningen til det årlige loppemarked er kæmpe stor og mange af de omkringliggende landsbyer har genbrugsforretninger - Brenderup mangler en.

Det kunne enten være i form af en frivilligdrevet forretning, hvor man selv indleveret sine genbrugsting, sætter mærkater på og en hvis procentdel går til butikken og lokalområdet.

Eller måske et ugentligt/månedligt marked, hvor man både kan sælge genbrugsting, men også lokale råvarer, planter, frugt og grønsager m.m. Og man kunne invitere fiskehandleren og andre.

Trafiksikkerhed Som beboer til Bogensevej har vi en meget stor bekymring omkring trafikken fra bageren - Bogensevej - Holse. Vi mener selv vi bor i et meget naturskønt område med skov og området omkring storÅen.Der er meget trafik store tunge lastbiler som kører døgnet rundt. Det er frygteligt at være svag trafikant - cyklist el. fodgænger, det er forbundet med livsfarer vi oplever farlige situationer med skolebørn på cykel. Der er ingen gadebelysning ved vejen fra bageren og til Holse.For en del år siden etablerede Middelfart Kommune en kantrabat som var forbeholdt cyklister, den fungerer ikke den er tilgroet med ukrudt, vildroser o.lign der vælter halvt ud på vejen.Så derfor må cyklerne ud på vejen i området er der mange sving, der kører mange vanvidsbilister, med hensyn til kantrabatten ville det være dejligt, hvis kommunen ville vedligeholde kanten.Vi som bor ud til Bogensevej er ved at være pensionister, så vi kan da have en bekymring om vi overhovedet vil kunne sælge vores huse/ ejendomme p.g.a den dårlige beliggenhed ud til den meget trafikerede Bogensevej.Ja og hvad kan vi gøre ved det. Feks en omfartsvej tunge biler væk fra vejen. Cykelsti Brenderup Holse.

Fællesskab for børnefamilier Det kunne være skønt med et fællesskab for børnefamilier, hvor man kunne mødes og spise tidlig aftensmad sammen, lege og snakke.

Udeområder Overdækkede udeområder med plads til at mødes og spise/hygge/ses med andre. Jeg tænker en slags permanente pavillioner, gerne med lukkede sider mod vest for at der er nogenlunde læ. Både i Brenderup, men også gerne ved Varbjerg Strand.

Genbrug En klunsecontainer hvor man kan indlevere brugbare ting, som man ikke længere har brug for og gerne vil give væk og hvor man samtidig måske kan finde noget man selv kan bruge.

Singlefællesskaber Singlefællesskab for dem der er alene og gerne vil lave nogle fælles aktiviteter med andre, uden nødvendigvis at lede efter en partner. Kunne evt. være omkring noget madlavning eller el. lign.

Fuglesti GØR BRENDERUP MERE ATTRAKTIVT
Kreative forslag til gavn for alle i Brenderup herunder Varbjerg Strand
1. forslag

- Handikapvenlig Fuglesti/-rute
- Etablering af en gåsti langs åen: Storå og tilstødende bække ifølge luftfoto.
- Stien kunne bestå af stabilbrus el. lignende, og hvor der er meget sumpet på pæle i lighed med en badebro.
- Der kunne placeret bænke på ruten til ophold for at nyde naturen og fuglelivet.
- Ved at løfte stien på pæle giver det en bedre udsigt i området.
- Stien kunne også anvendes som løbesti. Projektet kan opdeles i flere etaper i takt med at der er økonomiske midler til projektet.
knudmiddelfart@gmail.com

Varbjerg Strand GØR BRENDERUP MERE
ATTRAKTIVT Kreative forslag til gavn for alle i Brenderup herunder Varbjerg Strand.

2. forslag
Asfalt på grusvejen på Varbjerg Strand
Grusvejen bruges meget af de lokale og feriegæster, og det støver en del på badegæsterne, der opholder på stranden. Grusvejen bliver løbende renoveret i gennem året for huller. En asfalteret vej vil gøre området mere attraktivt for alle og gøre vejen næsten vedligeholdsfri.

Sauna for helårsbadere
3. forslag
Sauna for helårsbadere ved Varbjerg Strand. Saunaen kunne placeres tæt på de offentlige toiletfaciliteter ved stranden og indgå i samme rengøringsplan som de offentlige toiletter. Saunaen kunne være medlemsbaseret, så kontingentet skulle dækkedriftsudgifterne.

Danseaftener Danseaftener i forsamlingshuset.

Integrationsarrangementer Integrationsarrangementer. De kunne eventuelt afholdes i forsamlingshuset. Tosprogede som gerne vil tale med danskere for at blive bedre til sproget, kunne mødes danskere, som har tid og overskud. Ofte mangler tosprogede kontakt til danskere. Man kan lære meget dansk på en skole, men det er i samværet, hvor man "bliver nødt til" at tale dansk, man lærer mest. Jeg er sproglærer og jeg er gerne medvirkende til "reklamere" for arrangementer.

Tennis/padle klub Vi mangler en klub hvor vi kan mødes og spille tennis og padle tennis. Spillet er fantastisk og der kommer mange sjove timer og fælles skaber ud af, at mødes om en herlig sport.

Affaldsstationer De etablerede affaldsstationer ved Varbjerg og Bro strand pynter ikke i landskabet. Forslag om at plante hække og buske og holde rent omkring stationerne.

Natursti Natursti langs åsystemet

Hundeluftefællesskab/-område Mange går ture alene med deres hund - der er mulighed for at møde flere hunde og ejere, hvis der kan laves en "hundeskov", hvor hundene kan få lov til at lege frit. Og ejerne kan få noget socialt ud af at mødes... En hundeluftefællesskab skaber sammenhæng mellem folk i Brenderup på tværs af generationer og social status og kan modvirke ensomhed...

Kajakfællesskab Opbevarings mulighed for kajaker og måske et lille klubhus ved stranden til at mødes med andre vandglade mennesker.

Mountainbike En gravel/MTB rute

Seniorhus Jeg er aktiv pensionist i det lokale samfund i Brenderup m en aktiv formand i vores Brenderup seniore forening men for pokker hvor vi mangler et fælles hus , tænk på os for vi elsker Brenderup , en landsby under udvikling.

Badebro Det kunne være dejligt med en helårsbadebro, så man kunne have et mødepunkt til en frisk gåtur eller en tur i havet. Der er mange mennesker der bruger stranden og havet hele året rundt.

Byfest / Foreningernes dag Vi savner en større "Komsammen" begivenhed for hele byen.

Modelflyveklub Modelflyvning er for mennesker i alle aldre. En modelflyveklub er et roligt og engageret fællesskab, hvor man mødes og flyver med modelfly og hygger om en fællespassion.. Klubben vil kunne stå for en masse arrangementer såsom flyvertræf, sommerlejr, byggeaftner, sommerfester, julefrokoster, familiedage og meget mere..
Det kræver;

- Et åbent græsareal stillet til rådighed ca 50*200 meter (gerne mere)
- Et lille klubhus på sigt.
- Andre modelflyver entusiaster
- Et klubnavn - evt "Brenderup modelflyveklub"

Strandfaciliteter Varbjerg strand er populær hele året og dejlig tilgængelig. Man kunne godt optimere faciliteterne og måske fordele dem over hele arealet så fluepapirformemmelser om sommeren f.eks. ikke bliver så udtalt. F.eks. med faste bål og grillpladser mellem hybenbuskene, omklædningskure flere steder, bænke til aftensol og morgenkaffe. De mange vinterbadere kunne få højnet oplevelsen med et bedre omklædningshus med sauna og opholdsrum til den efterfølgende varme kaffe og avec. Der kunne etableres studepladser til kaffe- og madsælgers (strøm og vand) som kunne lejes af interesserede. En - eller flere faste broer hele året rundt med plads til både krabbe- og andre fiskere, sommer- og vinterbadere. Naturlegeplads/træningsområde. Og hvad med mobilt dansegulv til en årlig sommer-grill-danse-event :)
mvh Ulla Lindholm

Højskolen På højskolen vil vi gerne stå for fællesangsarrangementer, så lige så snart coronaen er væk fra vores liv, inviterer vi indenfor.

Bopåtværs Kan vi etablere en boligform, som giver mulighed for at bo for sig og bo sammen? En boligform hvor beboersammensætningen er på tværs af generationer og civil stand og som giver plads til både eje og lejeboliger. Hvor der er plads til dine, mine og vores børn og derfor er 100 - 140 m2 selvstændige huse/ ikke rækkehuse. Hvor jeg på forsiden af huset er i fællesskabet med de interesse-fællesskaber, beboerne har lyst til, med fællesrum og plads til at samles få og mange, med fællesspisning 4 dage om ugen og med tilmelding. Bopåtværs har dele-minibus, delebiler,

dele-plæneklipper osv. På den anden side af huset har jeg egen have - og jeg er fortsat velset, selvom jeg vælger ikke at spise sammen hver dag. Det forpligten- de fællesskab/ samvær - fordi vi gerne vil et socialt liv, inspireres - og hjælpe hinanden på tværs - og samtidig være selv og privat.

Strikkecafe Jeg kunne godt tænke mig, at mødes med andre kvinder (og mænd) der har interesse i strik og hækling. Kunne være på højskolen.

GRØNNE OG BÆREDYGTIGE MULIGHEDER

Lad være at klippe græsset Vi kunne gøre som i Hjørring kommune hvor de lader græsset gro i rabatter til glæde for insekter.

Grobund Lad os byde den nye bebyggelse Grobund hjertelig velkommen. Her er virkelig også tale om bæredygtighed.

Ladestandere til Elbiler Ladestandere til Elbiler i forbindelse med Grobund Brenderup bebyggelsen, tæt på bageren og i cykelafstand til Varbjerg, så kan turister også få ladet bilen op.

Vejtræer Langs Bubbelvej, Middelfartvej, det vil skabe læ for cykelister, og gøre noget ved vandmængderne- det ser også smukt ud.

Udendørsaktiviteter Motion- se Harndrup, solcelle- belysning, så vi kan se om aftenen

Bålsteder og overdækkede spisepladser/ opholdspladser Man kunne opsætte overdækkede spisesteder/opholdssteder, hvor man vil kunne mødes udendørs og fx holde fællesaktiviteter for byen. Her ville man så også kunne sørge for affaldsspande, så affaldet ender der i steder for i naturen. Derudover, ville faste bålsteder være en god løsning til at undgå engangsgrillen. Hvis der fx. blev lavet bålpladser ved de overdækkede opholdssteder/hytter og ved Varbjerg strand vil man kunne benytte dem i stedet for at medbringe en engangsgrill eller minigrill, hvor kullet desværre nogle gange ender i sandet.

Fælles æblehave Vi kunne etablere en fælles (historisk) æblehave med en stor variation af fynske/danske æblesorter. Haven kan samtidig rumme opholdspladser/hyggeområder, der kan laves fællesarrangementer, og haven kan være undervisningsområde for skolerne i Brenderup. Et godt sted at placere haven kunne være på trekanten ved "Kloden". Haven kan passes af en frivilligruppe.

Fælles bæredygtigt varmeanlæg Er det muligt, at etablere et fælles bæredygtigt varmeanlæg? Fjernvarme/nærværme?

Kan vi lave fælles udlejningsbank? Kan vi have dele-trailer, dele-biler, dele-minibus (så vi kan køre på tur sammen - eller fragte os - og måske især vores unge mennesker til og fra fester/ stationen i Middelfart), dele-hækkipper...Kan vi deles om de lidt større ting, som vi alle sammen bruger 2 - 4 gange om året. Mod mindre beløb vedligeholdes udstyret / indkøbes nyt.

Delebil I Brenderup burde vi have en delebils-ordning. Har læst om et fedt koncept. Gode initiativer Sol over Brenderup er jo et af de nye tiltag vi kan være stolte af

Kunst-skraldeskulptur ved Varbjerg Strand

En stor skulptur eller flere små, som er lavet til at kunne smide strandaffald og -skrald i.

Altså et smukt kunstværk og skulptur (med havet som tema f.eks. En fisk eller lignende). Skulpturen har samtidig den funktion, at den opfordrer til at samle det skrald man finder på stranden og så smider det der i. Lignende projekt er lavet flere steder i verden, så der er inspiration af hente derfra, men ingen af dem er et egentlig kunstværk.

Det kunne være spændende at have en eller flere lokale kunstnere til at komme med deres bud på opgaven. F.eks. en som Steffan Herrik, Flensted mobile eller andre.

Badevandet Lad os få lavet kloakering - eller hvad det er der skal til, så vi undgår at badevandet ved Varbjerg Strand forurenes, når det er blæsevej og/eller regner meget.

Uvildig rådgivning (gratis) Absolut den største barriere på vej mod en mere bæredygtig og miljørigtig tilværelse generelt, er individets tvivl og angst for ændringen og investeringen. Og specielt 'bøvl' vil gerne undgås.

I 2020 kom ca. 50% af elproduktionen fra solceller og vindmøller. Procentsatsen vil uden al tvivl stige de kommende år. Af sig selv vel at mærke. Vi bør derfor tænke mere over hvordan strømmen bliver brugt fornuftigt og effektivt. Og selvfølgelig udfase fossile energislugere.

Jeg foreslår at vi danner en uvildig rådgivningsgruppe af 3-4 personer, som hjælper husstande og familier med at pege på gode miljørigtige investeringer i deres konkrete tilfælde. "Kan det betale sig af efterisolere", "Vil min investering tjene sig ind, eller er det salgsgas fra leverandøren?", "Jeg vil gerne undgå bøvl, hvad skal jeg være opmærksom på ved skift til varmepumpe?".

Brenderup kunne i fællesskab, blive den mest energieffektive by.

Resumé

Denne lokale udviklingsplan (LUP) for Brenderup er resultatet af 2 års arbejde, hvor lokalsamfundets borgere og andre gode kræfter i Brenderup har bidraget engageret undervejs. For at give byrådspolitikere og andre læsere de bedste betingelser for at lære Brenderup at kende og sætte sig ind i konklusioner og mellemregninger, har vi udarbejdet et relativt omfattende dokument, der beskriver Brenderups værdier, ønsker og ikke mindst besluttede indsatser.

Brenderups værdier

Under overskriften "et bæredygtigt fællesskab" ligger tre grundlæggende værdier, der er styrende for udviklingen og attraktiviteten af vores lokalsamfund: Det gode børne- og familieliv, fællesskaber og bæredygtighed. Her giver borgerne i Brenderup udtryk for, at det gode Børne- og familieliv bl.a. skal være trafiksikkert. At fællesskaber skal være for alle – og det skal være muligt at kunne samles ude såvel som inde - uanset om man er et lille selvorganiseret fællesskab eller en stor forening med mange medlemmer. Bæredygtigheden giver sig udtryk i et ønske

om at bakke lokale såvel som kommunale miljø- og klimaprojekter op. Fra kommunal side, skal der være fokus på at efterkomme intensionen i kommuneplanen, om at borgerne i Brenderup skal have adgang til et bredt lokalt butiksudbud, og at bymidten skal have adgang til et godt udbud af andre bymidtefunktioner.

Besluttede indsatser

Af de bidrag og ideer, der er indkommet i forbindelse med processen, er fire indsatser/projekter inkluderet i denne udviklingsplan. Der kom naturligvis langt flere ideer end de udvalgte. Men til grund for udvælgelsen ligger der at, der er afsat lokale ressourcer i form af arbejdsgrupper, der arbejder for at udvikle og ikke mindst realisere idéerne. For lad os være ærlige. At udvikle vores lokalsamfund kræver ressourcer og knofedt. Tingene kommer ikke af sig selv. De fire indsatser er:

• Brenderup Bypark

Der handler om at skabe et lokalt og centralt udendørs samlingssted, hvor lokalbefolkningen kan mødes på tværs af alder, køn, bopæl, foreninger og aktiviteter. Ligeledes er det et stort ønske at give erhvervslivet bedre betingelser i form af muligheder for torvedage og pop-up aktiviteter.

• Fælleshus på Byparkens grund

Fælleshuset skal kunne bruges til "at hænge ud", lave noget aktivt sammen med andre, som samlingspunkt for mange af byens klubber og foreninger samt danne rammer omkring debat- og temaaftner.

• Friluftsfaciliteter ved Varbjerg Strand

Tager afsæt i de mange borgerønsker om at opgradere faciliteterne ved Varbjerg Strand for både vinterbadere og foreninger, der tager deres afsæt i forskellige vandsportsaktiviteter. Første skridt er en helårs badebro.

• Brenderup Aktivitetscenter

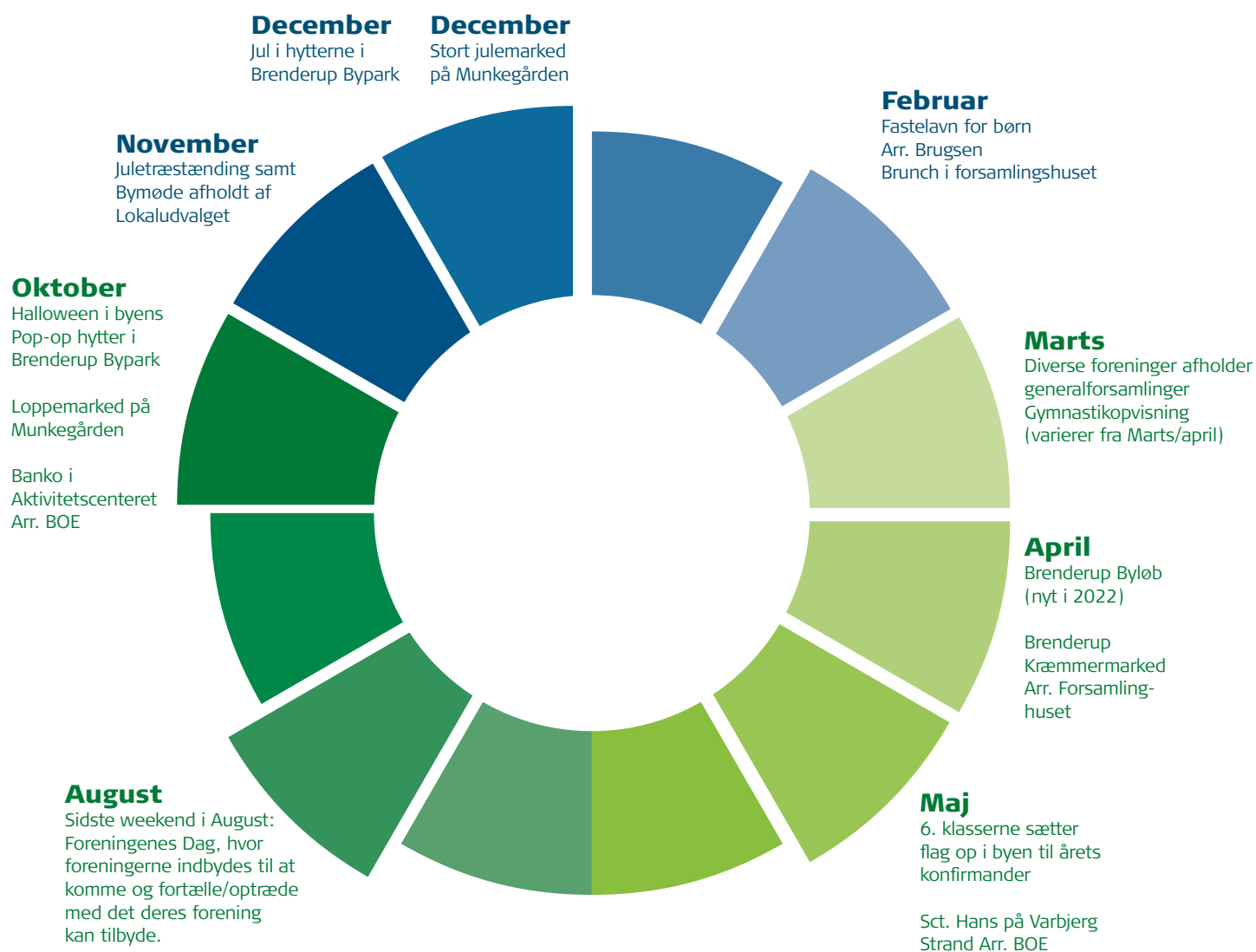
Der arbejdes der på at udvide centeret med en ny hal, samt en markant udvidelse af fitness/motions-faciliteterne. Dette kræver samarbejde med kommunen omkring plads, køb af jord og finansiering generelt, og der skal ses på muligheden for at tilvejebringe en ny lokalplan.

Vi håber at denne LUP kan danne udgangspunkt for en dialog mellem Middelfart Kommune og borgerne i Brenderup med henblik på at skabe en bæredygtig udvikling i Brenderup.

Årshjul

I Brenderup har vi mange traditioner og begivenheder vi er fælles om

BÆREDYGTIGE LOKALSAMFUND

